Nøtterøy kommune
Helse- og sosialsektor

Saksbehandler: Halvor Lindqvist
Direkte telefon: 46 80 11 80
Vår ref.: 15/25641
Arkiv: FE-000
Deres ref.:

Dato: 20.11.2015

Det Kongelige helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011, Dep.
0030 OSLO

Høringssvar fra Nøtterøy kommune
Rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester - kriterier og ventelister

Helse- og omsorgsdepartementet har 7. september 2015 sendt på høring forslag til endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for helsedøgns tjenester – kriterier og ventelister. Høringsfristen er 7. desember 2015. Departementet ber om synspunkter på sine forslag.

Forslaget består av følgende hovedpunkter:

- Retten til sykehjemsplass eller opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester presiseres i pasient- og brukerrettighetsloven.
- Det innføres nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig. Inntil nasjonale kriterier er på plass skal kommunen i forskrift fastsette kriterier ut fra lokale behov og tjenestetilbud, og fatte vedtak om tildeling av plass på sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester basert på disse kriteriene.
- Kommunene skal føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsplass.

Nøtterøy kommune støtter ikke forslaget om innføring av rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester basert på nasjonale kriterier. I avsnittene under er høringsforslagets hovedpunkter kommentert nærmere.

Retten til sykehjemsplass eller opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

I høringsnotatet er følgende lovendring foreslått: "*Pasient eller bruker har rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.*"

Nøtterøy kommune mener dagens lovverk, gjennom plikten til å tilby nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, pålegger kommunen å tilby sykehjemsplass til kommunens innbyggere. Nøtterøy kommune praktiserer dagens lovgivning slik at pasient eller bruker får vedtak om institusjonsplass eller heldøgnsomsorg hvis dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten og brukeren nødvendige og forsvarlige

helse- og omsorgstjenester. Nøtterøy kommune mener pasient/brukers rettigheter og kommunens plikt er godt nok ivaretatt i gjeldende lovverk.

Nasjonale kriterier for tildeling

I høringsnotat foreslås det å forskriftshjemle nasjonale kriterier slik: "*Kongen gir i forskrift bestemmelser om kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester."*

Nøtterøy kommune mener det er vesentlig at tildeling av plass er basert på lokale forhold og prioriteringer innenfor vurderingen av forsvarlige pleie- og omsorgstjenester. Den statlige innflytelsen vil kunne begrense kommunens muligheter til å prioritere og tildele tjenester ut i fra lokale forhold og vurderinger. Nøtterøy kommune støtter ikke forslaget om å rettighetsfeste langtidsplass på sykehjem eller tilsvarende bolig basert på nasjonale kriterier.

Kriterier basert på lokale forhold

I høringsnotatet foreslås det at inntil nasjonale kriterier er på plass skal kommunen i forskrift fastsette kriterier ut fra lokale behov og tjenestetilbud, og fatte vedtak om tildeling av plass på sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester basert på disse kriteriene. Følgende lovendring er foreslått: *"Kommunen skal gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter eller brukere som ville vært best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen etter en helhetlig vurdering finner det forsvarlig at vedkommende kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold."*

Nøtterøy kommune tildeler i dag langtidsplasser ved sykehjem etter lokalt kriteriesett. En kommunal forskrift vil for kommunen ikke innebære vesentlig endring, men være i tråd med nåværende praksis. Åpenhet rundt kriteriene for tildeling er positivt sett fra et brukerperspektiv.

Ventelister på langtidsplass.

I høringsnotatet foreslås det følgende lovendring: *"Kommunen skal føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsopphold…".*

Nøtterøy kommune har ingen prinsippielle motforestillnger mot å etablere en ventelisteordning for langtidsplass ved sykehjem eller bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Kommunens tjenestekontor fatter vedtak om sykehjemsplass eller heldøgns omsorgstjenestetilbud i hjemmet. Tjenestekontoret har gjennom tett kontakt og dialog med hjemmetjenesten god oversikt over personer som i løpet av noe tid vil ha behov for langtidsplass. En ventelisteordning vil for kommunen ikke innebære noen vesentlig endring. Nøtterøy kommune ser imidlertid ikke den praktiske betydningen for pasient og bruker. Ved tildeling av langtidsplass vil det alltid være behovet for nødvendig helsehjelp som avgjør. Hvilken plassering pasient / bruker har på ventelisten har således mindre betydning.

Konklusjon

Nøtterøy kommune støtter ikke forslaget om å rettighetsfeste langtidsplass på sykehjem eller tilsvarende bolig basert på nasjonale kriterier. Den statlige innflytelsen vil kunne begrense kommunens muligheter til å prioritere og tildele tjenester ut i fra lokale forhold og vurderinger. Forslagene om kommunale kriterier og innføring av ventelister har Nøtterøy kommune ingen prinsipielle innvendinger mot da de langt på vei sammenfaller med dagens praksis. Nytteverdien av en ventelisteordning for pasient og bruker vurderes imidlertid som liten da det er behovet som er avgjørende for tildeling, ikke rangering i en venteliste.

Med hilsen

Nøtterøy kommune
V/ Hilde Kari Maugesten
Kommunaldirektør
Helse og omsorg